
Evropské mezinárodní právo soukromé/2

JUDr. Klára Svobodová

Obsah přednášky

- Metody MPS
 - Přímá metoda
 - Kolizní metoda
- Normy MPS

Příklad

Obchodník z ČR a obchodník z Německa uzavřeli kupní smlouvu. Český prodávající dodal zboží, ale při prohlídce bylo zjištěno, že zboží nemá požadovanou kvalitu. Kupující odmítl zboží převzít a zaplatit kupní cenu. Prodávající tvrdí, že zboží bylo při odeslání v pořádku a problémy vznikly v důsledku špatné přepravy.

Příklad

- *Ve kterém státě lze žalovat druhou stranu?*
 - ***Jakým právem se budou řídit otázky: o jakou smlouvu jde, zda je smlouva platná, zda došlo k porušení smlouvy atd.?***
 - *Co se bude dít s českým rozhodnutím, pokud bude žádáno o jeho výkon v Německu nebo pokud bude žádáno o výkon německého rozhodnutí v ČR?*
-

Metody MPS

- Kolizní metoda (obecná)
 - Přímá metoda (zvláštní)
-

Přímá metoda

- zvláštní hmotněprávní normy (přímé normy) určené pouze pro úpravu soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem
 - úprava práv a povinností účastníků
 - Méně častá
 - Př. mezinárodní kupní smlouva, mezinárodní přeprava
-

Kolizní metoda

- výběr právního řádu
 - pevně stanovená pravidla (kolizní normy)
 - nezáleží na obsahu hmotněprávních norem
 - nediskriminace mezi tuzemským a cizími právními řády
-

Metoda kolizní x metoda přímá

- obecná
- nestanoví přímo P&Po
- pravidlo chování stanoví až ve spojení s věcnou normou
- zvláštní
- přímo stanoví P&Po
- aplikuje se přímo

Členění norem podle původu

- vnitrostátní
 - mezinárodní
 - evropské (komunitární)
-

Druhy norem

- kolizní normy
- přímé normy
- věcné normy MPS
- normy MPP

Přímé normy

- určeny výlučně k úpravě soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem
- obsahují hmotněprávní úpravu práv a povinností účastníků (bezprostřednost úpravy)
- bezprostřední použití

Přímé normy

- nejčastěji mezinárodního původu
(mezinárodní smlouvy)
-> unifikace hmotného práva
- vnitrostátního původu
-> výjimečně

Kolizní norma

- funkce – úprava soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem výběrem použitelného práva
- neobsahuje věcnou úpravu
- přikazuje použití jiných (věcných) norem
- pravidlo chování vytváří až společně s věcnou normou, na kterou odkazuje

Konstrukce kolizní normy

- zvláštní legislativně technická konstrukce
- 1) rozsah = okruh právních otázek, na které se kolizní norma vztahuje
- 2) navázání = určení právního řádu

???

Rozlište rozsah a navázání v následující kolizní normě

§ 5 ZMPS

Věcná práva k nemovitostem i k věcem movitým se řídí, pokud v tomto zákoně nebo ve zvláštních předpisech není stanoveno jinak, právem místa, kde věc je.

§ 5 ZMPS

- rozsah – věcná práva k nemovitostem i k věcem movitým
- navázání – se řídí právem místa, kde věc je

???

Rozlište rozsah a navázání v následující kolizní normě

§ 11 ZMPS

Právní řád určený podle §9 nebo 10 platí také o změnách, zajištění a následcích porušení závazků tam uvedených, pokud z úmyslu účastníků nebo z povahy věci nevyplývá něco jiného

§11 ZMPS

- rozsah – o změnách, zajištění a následcích porušení závazků
- navázání – právní řád učený podle §9 nebo 10, pokud z úmyslu účastníků nebo z povahy věci nevyplývá něco jiného

Navázání

- hraniční určovatel = skutečnost významná pro daný druh právních vztahů nebo otázek označených v navázání kolizní normy, která rozhoduje o výběru práva

Druhy hraničních určovatelů

- souvislost s některým prvkem právního vztahu
 - 1) se subjektem – státní příslušnost (*lex patriae*), bydliště, domicil (*lex domicilii*), sídlo, právní řád, podle něhož byla založena PO (*lex incorporationis*)
 - 2) se skutečností, kterou vznikl právní vztah – místo učinění právního úkonu (*lex loci actus*), místo deliktu (*lex loci delicti*), místo vzniku škody (*lex loci damni infecti*)

Druhy hraničních určovatелů

- 3) s chováním účastníků, které je předmětem právního vztahu – místo plnění (*lex loci solutionis*), místo výkonu práce (*lex loci laboris*)
- 4) s věcí nebo hodnotou, která je předmětem právního vztahu – poloha věci (*lex rei sitae*), místo odeslání věci (*lex loci expeditionis*),

Druhy hraničních určovatелů

- 5) s obsahem právního vztahu, k němuž se přidružují další otázky nebo který je základním vztahem pro jiné akcesorický vztah – právní řád, kterým se řídí základní vztah (*lex causae*)
 - vztah k jiným skutečnostem mající význam pro právní vztah
- 1) volba práva (*lex electa*)
- 2) místo sídla soudu (*lex fori*)

Volba práva

- shodný projev vůle účastníků o tom, že se jejich právní vztah má řídit cizím právem
- v českém právu – smluvní závazky včetně pracovních smluv
- přípustnost – podle právního řádu legis fori
- samostatné smluvní ujednání